

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІН «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ (ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ
(БЕЗ ВІДРИВУ ВІД НАВЧАННЯ)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини»

навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

2025 /2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Наталія ВІННИКОВА, д. політ. наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин.

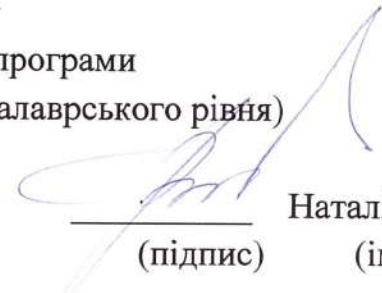
Програму затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол №1 від «25» серпня 2025 року

завідувач кафедри Наталія ВІННИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

(підпис) Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол №1 від «27» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програму «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

підготовки бакалавра,
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою.

Практика здобувачів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»

Практична підготовка є невід'ємною частиною освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини». Навчальна (інформаційно-аналітична) практика (без відриву від навчання) спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань студентів, набуття ними первинного досвіду аналітичної та дослідницької діяльності, а також формування здатності працювати з великими обсягами інформації у сфері міжнародних відносин. Практика має забезпечити розвиток навичок критичного мислення, аналітичної інтерпретації подій, роботи з офіційними документами та відкритими джерелами інформації, що безпосередньо підвищує конкурентоспроможність майбутніх фахівців на національному та міжнародному ринках праці

1.1. Мета «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» практики полягає у формування у здобувачів вищої освіти комплексу професійних умінь і компетентностей, необхідних для здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин та міжнародних комунікацій.

1.2. Основними завданнями «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» є:

- закріпити та розширити знання здобувачів зі стану та тенденцій розвитку міжнародних відносин;
- сформувати вміння збору, обробки та критичного аналізу даних із різноманітних джерел;
- навчити застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні

технології в аналітичній діяльності;

- розвинути навички підготовки аналітичних довідок, презентацій та професійних комунікацій.

1.3. Характеристика «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»: Кількість кредитів: 6. Загальна кількість годин: 180. Нормативний модуль. Семестр: 6. Вид контролю: залік.

1.4. Заплановані результати практики (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

1.4.1. Перелік компетентностей, що формує практика:

Загальні компетентності:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

1.4.2. Заплановані результати проходження «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»:

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН15. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

РН16. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН26. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

2. Зміст та організація проведення «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»

Зміст і організація проведення «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» визначається програмою практики. Під час практики студенти вивчають сучасні підходи до збору, аналізу та систематизації інформації у сфері міжнародних відносин, опановують навички роботи з відкритими джерелами та спеціалізованими інформаційними ресурсами. Вони цілеспрямовано досліджують динаміку міжнародних процесів, інформаційні потоки, комунікаційні стратегії держав

і міжнародних організацій. Особливу увагу приділяють формуванню аналітичних висновків, практичному застосуванню методів критичного аналізу джерел, підготовці звітних і презентаційних матеріалів, а також розвитку комунікативних умінь у професійному середовищі.

Програма практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Виробнича практика студентів 3-го року навчання (денної форми) Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» проводиться за навчальним планом ОПП у визначені кафедрою міжнародних відносин терміни.

Навчально-методичне забезпечення і керівництво практикою здійснюється викладачами випускаючої кафедри. Закріплення студентів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету. Відповідальність за організацію та проведення практики студентів покладається на керівника практики від навчального закладу.

Робота студентів під час практики організовується згідно з навчальним планом та програми підготовки студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Базою практики визначено кафедру міжнародні відносини.

Перед початком практики відповідальний керівник практики повинен організувати настановчу конференцію (інструктивні збори), під час якої студентам повідомляють мету, завдання, місце проведення, тривалість практики, відповідального керівника практики, обов'язки та права студента-практиканта і керівників практики, порядок оформлення, обсяг звітної документації і захист звіту, критерії диференційованого заліку з практики, а також правила техніки безпеки та трудової дисципліни студентів під час проходження навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання). Інструктаж з техніки безпеки та трудової дисципліни оформляють документально.

3. Вимоги до баз «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»

Практика студентів Університету проводиться на базах практики, які забезпечують виконання робочої програми практики для відповідних рівнів вищої освіти, або в підрозділах Університету, що відповідають вимогам до баз практики. На факультетах/інститутах можуть бути створені і функціонувати бази практики, що відповідають вимогам наскрізної програми практики та безпечного проходження практики студентів. Відповідальність за роботу баз практик в Університеті покладено на відповідні кафедри.

Підприємства, установи та організації, які можуть бути залученими до проведення практики студентів, повинні відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям (напрямам підготовки, спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- надання студентам на час практики робочих місць;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми практики.

Відповідно до освітньо-професійної програми кафедра міжнародних відносин може розробляти власні вимоги до підприємств, установ, організацій, які залучаються до проведення практики студентів і не суперечать Положенню про проведення практики студентів та засвідчують високу якість організації практики студентів на базах практики.

Базою проходження «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» є підрозділ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», кафедра міжнародних відносин.

4. Індивідуальні завдання практики

Практичні завдання становлять основну частину кожного етапу проходження інформаційно-комунікаційної практики здобувачів освіти, як за змістом, так і за обсягом виконання. Зміст завдань визначений метою та основними завданнями навчальної практики, особливостями об'єкта дослідження, його функціональним типом.

Під час виконання індивідуального завдання в рамках «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» здобувачі

освіти мають:

- навчитися ефективно шукати, збирати, аналізувати і систематизувати інформацію з різних відкритих джерел, включаючи офіційні урядові документи, медіа, аналітичні статті, міжнародні бази даних;
- розвинути навички підготовки аналітичних документів для представлення конкретної проблеми або ситуації у сфері міжнародних відносин або комунікацій;
- вивчити процес поширення інформації через медіа та соціальні мережі, ідентифікувати дезінформацію та маніпуляції;
- розвинути навички публічного виступу, презентації інформації та роботи в команді;
- розвинути навички планування та реалізації інформаційних кампаній, з урахуванням особливостей міжнародної аудиторії;
- опанувати методики створення рекомендаційних документів для політичних чи громадських лідерів у контексті міжнародних відносин.

Завдання 1. Збір і аналіз інформації з відкритих джерел.

Опис: Здобувачі повинні провести інформаційний пошук на обрану тему (наприклад, «Відносини між двома державами» або «Міжнародний конфлікт» тощо). Потрібно використати як мінімум 10 різних джерел і зробити їх критичний аналіз.

Завдання 2. Аналітична записка з актуальної проблеми міжнародних відносин

Опис: Обрати одну з актуальних тем (наприклад, енергетична безпека ЄС, війна в Україні, геополітика Арктики) та підготувати аналітичну записку для умовного зовнішньополітичного відомства. Формат: вступ, що містить опис проблеми. Основна частина: аналіз причин, наслідків, позицій ключових акторів. Висновки та рекомендації. Обсяг 3 сторінки.

Завдання 3.1. Інформаційне досьє на міжнародного актора

Опис: Обрати одного міжнародного актора (державу, організацію, корпорацію) та скласти досьє:

- Історія участі у міжнародних процесах
- Поточна зовнішньополітична стратегія
- Вплив на регіональні чи глобальні процеси

На основі зібраної інформації здобувач має підготувати презентацію (до 8 слайдів) + короткий аналітичний коментар (3 сторінки).

Завдання 3.2. Медіамоніторинг міжнародної тематики

Опис: Протягом 5 днів здобувач має здійснювати моніторинг новинних ресурсів (українських та міжнародних) за обраною темою (наприклад, саміт G20, конфлікт у Секторі Газа, візит лідера до ООН). Підготувати короткий аналітичний огляд до 2 сторінок, який має містити: узагальнення тенденцій і власний аналітичний коментар.

Завдання 3.3. Підготовка аналітичного огляду міжнародної події

Опис: Здобувач має обрати одну міжнародну подію (форум, саміт, візит) та підготувати огляд:

- Ключові учасники
- Основні меседжі
- Реакція міжнародної спільноти
- Потенційні наслідки

Студент має підготувати аналітичний огляд (до 2 сторінок) + коротка презентація (до 4 слайдів).

Завдання 4. Візуалізація глобальних трендів

Опис: Студент має обрати один актуальний міжнародний тренд або явище (наприклад, розширення ЄС, зростання впливу BRICS, глобальні кліматичні ініціативи, цифрова дипломатія, міграційні потоки, енергетичний перехід) та створити візуальний матеріал, який демонструє його динаміку, географію, учасників або наслідки. Матеріал має бути втілений в інфографіці, мапі, діаграмі або хронологічній шкалі. До презентації додається коротка пояснювальна записка (до 1 сторінки), що містить: опис обраного тренду; джерела даних; ключові висновки.

Завдання 5. Розробка проєктної пропозиції з вдосконалення одного з напрямків зовнішньої політики України.

Опис: Студент має підготувати проєктну пропозицію, що містить рекомендації з покращення взаємодії України з конкретною державою/міжнародною організацією. Проєктна пропозиція складається з двох частин: SWOT-аналізу зовнішньої політики України по відношенню до обраної держави/міжнародної організації та формулювання конкретних рекомендацій з оптимізації цього напрямку. Обсяг проєктної пропозиції – 4 сторінки.

Завдання 6. Підготовка презентації та захист звіту з «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)».

Опис: Студент готує презентації за звітом та захищає. Презентація повинна містити не тільки інформаційний компонент, але й візуальні матеріали (слайди, інфографіка, діаграми), які допомагають краще зрозуміти проблему.

Перелік тем індивідуального завдання

1. Роль Туреччини як регіонального лідера: баланс між Заходом і Сходом
2. Еволюція зовнішньої політики Польщі в контексті безпеки Європи
3. Геополітична конкуренція в Арктиці: інтереси США, РФ, Китаю та ЄС
4. Балкани як зона стратегічного суперництва: перспективи євроінтеграції
5. Африка як новий фронт геополітичного впливу: Китай, ЄС, США
6. Східна Азія: безпекові виклики та дипломатія стримування
7. Латинська Америка між демократією та авторитаризмом: зовнішні впливи
8. Близький Схід після «Арабської весни»: нові альянси та конфлікти
9. Політичні трансформації у Східній Європі: вплив зовнішніх гравців на внутрішню політику
10. Гібридні загрози у міжнародних відносинах: виклики для дипломатії
11. Кібербезпека як елемент зовнішньої політики держав
12. Енергетична безпека Європи: політичні та економічні аспекти
13. Миротворчі місії ООН: ефективність та політичні обмеження
14. Роль НАТО у стримуванні агресії: адаптація до нових викликів
15. Конфліктогенність регіону Сахель: причини та міжнародна реакція
16. Постконфліктне врегулювання: кейс Боснії і Герцеговини
17. Війна в Україні як тест для міжнародного права та глобального порядку
18. Стратегічна автономія ЄС у сфері оборони: перспективи та ризики
19. Дипломатія безпеки: роль ОБСЄ у врегулюванні регіональних конфліктів
20. Роль України у формуванні нової архітектури європейської безпеки
21. Реформування ООН: дилеми представництва та ефективності
22. ЄС як глобальний актор: зовнішньополітичні інструменти та обмеження
23. G20 як платформа глобального економічного діалогу
24. СОТ у новій реальності: виклики багатосторонньої торгівлі
25. Міжнародний кримінальний суд: політика правосуддя чи правосуддя політики?

26. Роль ВООЗ у глобальному управлінні охороною здоров'я
27. Міжнародні фінансові інститути: вплив на політику країн, що розвиваються
28. Міжнародні екологічні угоди: дипломатія клімату та її ефективність
29. Роль ЮНЕСКО у культурній дипломатії та захисті спадщини
30. Міжнародні санкції як інструмент зовнішньої політики: ефективність та наслідки
31. Мультиполярність у міжнародних відносинах: теорія та практика
32. Популізм і зовнішня політика: вплив внутрішньої політики на міжнародну арену
33. Транснаціональні корпорації як недержавні актори міжнародної політики
34. Міграція як глобальний виклик: політика прийому та інтеграції
35. Дезінформація та інформаційні війни: нові виклики для дипломатії
36. Роль штучного інтелекту у формуванні зовнішньої політики
37. Екологічна дипломатія: між риторикою та реальними діями
38. Академічна дипломатія: університети як агенти міжнародного впливу
39. Культурна дипломатія як інструмент м'якої сили
40. Майбутнє міжнародних відносин: сценарії розвитку глобального порядку.

Перелік завдань є орієнтовним. Може змінюватись відповідно до вимог/специфіки бази практики. Також передбачена можливість іншого індивідуального завдання за бажанням здобувачів вищої освіти, проте воно має бути узгоджено з керівником практики до/або на початку проходження практики.

5. Вимоги до звіту про «Навчальну (інформаційно-аналітичну) практику (без відриву від навчання)»

Після закінчення практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Звіт про виконання індивідуального завдання про проходження практики має містити:

1. Титульну сторінку
2. Зміст
3. Вступ
4. Основну частину

5. Висновки

6. Додатки

7. Презентацію.

Звіт з практики повинен відповідати програмі практики. Звіт оформлюється протягом періоду проходження практики. Звіт виконується на папері формату А4 (210×297 мм). Поля: ліворуч – 20 мм, праворуч – 1,5 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. При написанні звіту з використанням комп'ютерного набору використовується 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman, кегль – 14 пт. Текст пишеться на одній стороні аркуша. Робота повинна бути виконана друкованим способом. Обсяг роботи – 20–25 сторінок (без додатків). За необхідністю до тексту звіту додаються відповідні додатки. Додатки оформлюються як продовження звіту на наступних сторінках. Кожен додаток починається з нової сторінки. У правому верхньому кутку розміщується слово «Додаток». Додатки нумеруються з посиланням на них в основному тексті звіту.

Сторінки роботи мають бути пронумеровані (у правому верхньому куті аркушу), нумерація наскрізна, починаючи з першої сторінки. Першою сторінкою індивідуального завдання є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок звіту. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані (у правому верхньому кутку аркуша), нумерація наскрізна, починаючи з першої сторінки (на першій сторінці номер не ставиться). Аркуші роботи повинні бути зшиті.

Зміст подається на початку звіту. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів, що передбачені програмою відповідної практики.

У висновках підводяться підсумки результатів дослідження.

Таблиці розміщуються в тексті роботи одразу після абзацу, який містить перше посилання на цю таблицю (за винятком великих за обсягом таблиць, які необхідно винести у додатки). Слово «Таблиця» з вказівкою її порядкового номера друкується із вирівнюванням по правому краю, а її назва – на наступному рядку із вирівнюванням по центру.

Схеми та малюнки розміщуються в тексті роботи одразу після абзацу, що містить перше посилання на цю схему (рисунок). Нумерація малюнків – наскрізна із використанням арабських цифр. Назва малюнку друкується безпосередньо під ним.

Список літератури має містити не менше 10 джерел.

Перелік використаної літератури наводиться в певному порядку, а

саме:

- 1) Першими наводяться нормативно-правові акти органів законодавчої та виконавчої влади в хронологічній послідовності.
- 2) Спеціальна наукова література, книги, монографії, методичні посібники, статті з журналів та інших періодичних видань розміщуються в алфавітному порядку за прізвищем автора. Якщо автор відсутній – джерело включається в алфавітний список за першою літерою назви.
- 3) Іншомовні джерела інформації розміщені за абеткою відповідної мови (англійська, німецька, французька, іспанська, китайська та ін.)
- 4) Інтернет–ресурси.

Звіт має містити посилання на літературу зі списку. Для цього в тексті в квадратних дужках вказується порядковий номер роботи зі списку літератури та, через кому, сторінка. Наприклад [4, с. 127]. Кілька праць перераховуються через крапку з комою. Наприклад [6, с. 215; 10, с. 21].

Загальний обсяг звіту – 15–10 сторінок.

Презентація має наглядно й відображати результати виконання індивідуального завдання. Презентація має допомагати студенту під час захисту звіту, доповнюючи й уточнюючи надані дані. Обсяг презентації – близько 10 слайдів. Детальні вимоги для підготовки та захисту звітної документації наведені на платформі Moodle у дистанційному курсі «Навчальна (інформаційно-аналітична) практики (без відриву від навчання)»

6. Підбиття підсумків «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»

Усі основні документи про практику (щоденник, звіт про роботу студента, характеристика студента) мають бути підписані керівником практики від бази практики та завірені «волоогою» печаткою.

Документи подаються викладачу – керівнику практики від кафедри міжнародних відносин, який оцінює результати проходження практики та організовує захист звіту про проходження практики. Відсутність або неналежне оформлення хоч одного зі звітних документів є підставою для незарахування студенту практики.

Звіт з практики студент захищає перед комісією. Після захисту в передбачені навчальним планом години керівник практики виставляє оцінку

в залікову відомість університету й у залікову книжку студента.

Студент, який невчасно подав звітну документацію з практики, не з'явився на захист, отримав негативний відгук керівників практики, тобто якщо студент зовсім не виконував завдань виробничої практики, може бути відрахований з університету за невиконання навчального плану.

7. Методи навчання

Під час проходження практики застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції).
4. Бінарні, інтегровані (універсальні).

8. Критерії оцінювання результатів «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)»

Оцінювання «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» здійснюється за наступними критеріями:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта, його ініціативність і творчість;
- повнота виконання програми практики та ведення щоденника;
- якість оформлення документації;
- своєчасність надання документації;
- відповіді студента на поставлені запитання під час захисту звіту.

Критерії оцінювання	Кількість балів
Повнота аналізу, наукова обґрунтованість основного матеріалу звіту та висновків; відповідність звіту вимогам щодо структури й оформлення	60 балів – звіт складений згідно з вимогами програми практики; всі питання розкриті повністю, індивідуальне завдання виконано на бездоганному рівні; 39-59 балів – звіт складений згідно з вимогами програми практики; виконані всі завдання, але можуть бути незначні помилки і зауваження, індивідуальне завдання виконано на високому рівні. 18-38 балів – звіт складений згідно з вимогами програми практики; розкрито більшість питань, індивідуальне завдання виконано, але з окремими

	помилками і недоліками. 5-17 балів – звіт подано невчасно, більшість завдань не розкрито, виконання індивідуального завдання має формальний характер, звіт оформлені недбало. 1-4 балів – усі завдання звіту виконано формально, зокрема й оформлено недбало. 0 балів – студент не представив звіт.
Оформлення щоденника	10 балів – щоденник заповнено згідно з вимогами програми практики, всі питання розкриті повністю. 6-9 – щоденник заповнено згідно з вимогами програми практики, розкрито більшість питань. 1-5 балів – щоденник частково заповнено згідно з вимогами програми практики, розкрито частину питань. 0 балів – щоденник не заповнено згідно з вимогами програми практики, не розкриті питання або взагалі не здано щоденник.
Зміст та оформлення презентації	10 балів – презентацію зроблено згідно з вимогами програми практики; всі питання звіту висвітлено повністю. 6-9 балів – презентацію зроблено згідно з вимогами програми практики; майже всі питання звіту висвітлено повністю. 1-5 балів – презентація не відповідає зазначеним вимогам програми практики; більшість питань звіту висвітлені. 0 балів – презентацію не зроблено згідно з вимогами програми практики; питання звіту не висвітлено або презентація взагалі відсутня.
Виступ/презентація, відповіді на запитання комісії	20 балів – звіт захищено бездоганно, на усі питання надані вичерпні відповіді, в матеріалі студент орієнтується вільно. 10-19 балів – звіт захищено добре, майже на усі питання надані вичерпні відповіді, в матеріалі студент орієнтується вільно. 1-9 балів – звіт захищено задовільно, на більшість питань надані відповіді, в матеріалі студент орієнтується задовільно. 0 балів – звіт захищено незадовільно, на питання не

	надані відповіді, в матеріалі орієнтується студент незадовільно.
Разом	100

Студент не може бути допущений до захисту практики без поданої документації. Студент не може отримати підсумкову оцінку, не пройшовши захист практики. Результати виробничої практики оцінюються на: «зараховано» чи «незараховано».

«Зараховано» ставиться студенту-практиканту за таких умов:

- виконання повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання професійної етики та правил внутрішнього трудового розпорядку установи;
- високого рівня теоретичної та практичної підготовки, прояву впевненості, творчості, ініціативності, організованості;
- чіткого і логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам до його оформлення і включає оцінку студентом власної діяльності;
- позитивної характеристики з бази практики;
- успішного захисту;
- своєчасного подання звітної документації.

«Незараховано» ставиться студенту-практиканту за таких умов:

- недотримання професійної етики та порушення виробничої дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- невиконання повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- несвоєчасного подання звітної документації;
- відсутність на захисті практики; – у разі невідповідного оформлення документації про проходження практики.

9. Методи контролю та схема нарахування балів

Поточний контроль проходження «Навчальної (інформаційно-аналітичної) практики (без відриву від навчання)» здійснюється керівниками практики. Основним документом, за яким здійснюється контроль, є щоденник практики, куди занесений графік проходження практики, також вносяться зауваження під час її проходження та оформлюється відгук про роботу студента.

Підсумковий контроль відбувається у строки, встановлені Наказом про практику та Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Навчальні досягнення практики оцінюються комплексно.

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
3. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4Iy9lUkYdcQRbCuWoLfT0.pdf
4. Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету В. Н. Каразіна <https://is.gd/1fxLJ4>
5. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають? Походження влади, багатства та бідності. Пер. О. Дем'янчук. Київ: Наш Формат. 2025. 440 с.
6. Бжезинський З. Велика шахівниця. Американська першість та її геостратегічні імперативи. Харків: Фабула. 2025. 288 с.
7. Болл М. Метавсесвіт. Як він змінить нашу реальність. Пер. С. Стець. Київ: Артбукс. 2023. 504 с.
8. Дипломатія. Навчальний посібник / Корольчук Л.В., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Кравчук П.Я., Лютак О.М., Савош Л.В., Урбан О.А. Луцьк: ПП «Волинська друкарня» 2024. 340 с.

9. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків: Vivat. 2023. 192 с.
10. Крістенсен К., Оджомо Е., Діллон К. Парадокс процвітання. Як інновації можуть вивести нації з бідності. Пер. О. Замойська. Львів: Видавництво Старого Лева. 416 с.
11. Лін Чень Китайське диво і глобалізація. Від іноземних інвестицій до місцевих компаній-чемпіонів. Пер. Р. Клочко. Київ: Наш Формат. 2024. 256 с.
12. Мальтус Т. Р. Нарис про закон народонаселення. Пер. Р. Вербич. Київ: Арій. 2025. 240 с.
13. Мюррей Ч. Людське різноманіття. Природа статі, раси і класу. Пер. Є. Мірошниченко, О. Дем'янчук. Book Chef. 2025. 512 с.
14. Скіннер К. Людина цифрова. Четверта революція в історії людства, яка торкнеться кожного. Харків: Фабула. 2020. 272 с.
15. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. Пер. В. Циба. Київ: Наш Формат. 2024. 488 с.
16. Франкопан П. Великі шовкові шляхи. Нова історія світу. Пер. Олексій Петюх. Лабораторія. 2024. 624 с.

Допоміжна література

17. Аммуз С. Біткоїновий стандарт. Альтернатива центральним банкам. Пер. М. Жиленко. Київ: Наш формат. 2025. 352 с.
18. Брюховецька О. Голоси Black Lives Matter. Львів. Львівський медіафорум. 2025. 432 с.
19. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків: Vivat. 2023. 192 с.
20. Мілвард Б. Міжнародна торгівля і сталий розвиток. Економічні, історичні та моральні аргументи. Київ: Наш формат. 2025. 288 с.
21. Нельсон С. Р. Океани зерна. Як американське збіжжя змінило світ. Пер. О. Дубневич. Київ: Чорна гора. 2025. 388 с.
22. Нотон Б., Цай К. Китайське диво і державний капіталізм. Від планової економіки до моделі прискороного зростання. Пер. Н. Томчевска-Попович. Київ: Наш формат. 2025. 416 с.
23. Родан Г. Сінгапурське економічне диво. Від британської колонії до азійського тигра. Пер. Н. Томчевска-Попович. Київ: Наш формат. 2025. 336 с.
24. Сowell Т. Дискримінація і нерівність. Пере. Н. Дайнека. Київ: Наш формат. 2023. 296 с.
25. Томпсон Г. Безлад. Тяжкі часи у ХХІ столітті. Пер. Ганна Шаховська. Харків: Vivat. 2025. 512 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. ASEAN (Association of Southeast Asian Nations). URL: <http://www.aseansec.org>
2. Asianbarometer. URL: <http://www.asianbarometer.org>
3. Australian Institute of International Affairs. URL: <http://www.aiia.asn.au>
4. Brookings Institution. URL: <http://www.brookings.edu>
5. Carnegie Council on Ethics and International Affairs. URL: <http://www.cceia.org/index.html>
6. Centre for International Security and Cooperation. URL: <http://cisac.stanford.edu>
7. Centre for Strategic and International Studies. URL: <http://csis.org>
8. Council of Europe. URL: <http://hub.coe.int>
9. Council on Foreign Relations. Global Conflict Tracker. The Center for Preventive Action's (CPA). URL: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker>
10. Eurobarometer. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>
11. Foreign Affairs. URL: <http://www.foreignaffairs.com>
12. Foreign Policy Association. URL: <http://www.fpa.org>
13. Foreign Policy in Focus. URL: <http://www.fpif.org>
14. Forum for a New World Governance. URL: <http://www.world-governance.org>
15. Global Justice Movement. URL: <http://www.globaljusticemovement.org>
16. International Institute for Strategic Studies. URL: <http://www.iiss.org>
17. International Monetary Fund. URL: <http://www.imf.org>
18. International Relations and Security Network. URL: <http://www.isn.ethz.ch>
19. Japan Institute of International Affairs. URL: <http://www.jiia.or.jp/en>
20. Journal of International Affairs. URL: <http://jia.sipa.columbia.edu>
21. Journal of Public and International Affairs. URL: <http://www.princeton.edu/jpia>
22. Journal of World Systems Research. URL: <http://jwsr.ucr.edu/index.php>
23. MERCOSUR (Southern Common Market). URL: <http://www.mercosur.int>
24. NATO. URL: <http://www.nato.int>
25. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). URL: <http://www.oecd.org>
26. OECD AI Laboratory. URL: <https://oecd.ai>
27. OPEC (Organization of the Petroleum Exporting Countries). URL: <http://www.opec.org>

28. OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe). URL: <http://www.osce.org>
29. Pew Research Center. URL: <http://www.pewresearch.org>
30. Royal Institute of International Affairs (Chatham House). URL: <http://www.chathamhouse.org.uk>
31. South African Institute of International Affairs. URL: <http://www.saiia.org.za>
32. Swedish Institute of International Affairs. URL: <http://www.sipri.org>
33. The Economist – аналітичне видання. URL: <https://www.economist.com>
34. The Global AI Index. URL: <https://www.tortoisemedia.com/intelligence/global-ai/>
35. Transnational Foundation for Peace and Future Research. URL: <http://www.transnational.org>
36. United Nations. URL: <http://www.un.org>
37. United States Institute of Peace. URL: <http://www.usip.org>
38. World Bank. URL: <http://data.worldbank.org>
39. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org>
40. World Population Clock. URL: <http://www.worldometers.info>
41. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>
42. World Values Survey. URL: <http://www.worldvaluessurvey.org>
43. Міжнародні та політичні дослідження. URL: <https://journals.onu.in.ua/index.php/interpolis>
44. Науковий журнал «Politicus». URL: <http://politicus.od.ua>
45. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі за допомогою дистанційного курсу «**Навчальна (інформаційно-аналітична) практика (без відриву від навчання)**» наведені на платформі Moodle. Захист підсумкових звітів та консультації під час виконання індивідуальних завдань відбуватимуться дистанційно на платформі Zoom.